

МОВА СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

Коротун Н.В.

студентка,

Науковий керівник: **Оробінська Р.В**

кандидат філологічних наук, старший викладач,

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

СЛЕНГ ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ЗАСІБ СПІЛКУВАННЯ МОЛОДІ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОГО НІМЕЦЬКОГО ФІЛЬМУ “FACK JU GÖTTE”)

Одним із чинників збагачення сучасного словникового запасу є універсальна тенденція розвитку лексики – так звана тенденція до експресивізації. Завдяки їй до словника вливається значна кількість нових лексичних одиниць. Так з'являється пласт лексики, яку називають «пейоративною», «інвективною», «ненормативною», «лайливою», «нецензурною», «обсценною».

Вивченням нецензурної лексики займалися О. Гаврилів, О. Голод, Л. Білоконенко, Я. Дагмар, В. Карасик, О. Крилова. Однак, попри пильну увагу до вивчення проблеми ненормативної лексики, наразі досить мало досліджень було присвячено лайливій лексиці у галузі кіно.

Об'єктом даного дослідження є сленг як специфічний засіб спілкування молоді. Предметом дослідження є особливості вживання сленгу в мові сучасної німецької молоді.

Метою цього дослідження є систематизація сленгу, що вживається у фільмі “*Fack ju Göthe*”.

В.А. Хомяков тлумачить поняття сленг як «відносно стійкий для певного періоду, широко вживаний, стилістично маркований (інколи негативно забарвлений) лексичний пласт слів, що володіє експресією» [2, с. 192]. Іншими словами це поняття трактується у великому енциклопедичному словнику, де сленг ототожнюється з жаргоном: «Сленг – те ж, що й жаргон». Як бачимо, сленг просто оголошується синонімом жаргону. 2. «Сленг – це сукупність жаргонізмів, що складають частину розмовної лексики, що відображає грубо-фамільярне, іноді гумористичне відношення до предмету мови, вживається переважно в умовах невимушеного спілкування» [5, с. 65].

Hermann Ehmann, відомий німецький лінгвіст пояснює: «Сленг настільки розширив своє значення і застосовується для позначення такої кількості різних понять, що вкрай тяжко провести розмежувальну лінію, що є сленгом, а що ні» [3, с. 45]. Цілий ряд німецьких дослідників використовують слово “Slang” просто як синонім жаргону, арго.

У лінгвістиці поняття пейоративної лексики, що зустрічається у вузькому розумінні, дає чіткий опис сленгу, як специфічного засобу спілкування молоді. Так, у «Словнику лінгвістичних термінів» О. С. Ахманової знаходимо таке визначення слова «пейоративний» (зневажливий, несхвальний): який має негативну експресивно-емоційну оцінку; який додає слову негативного забарвлення [1, с. 315].

У Ю. Бенеке, П. Браун, Н. Дітмара виокремлюють молодіжні мовленнєві форми, які у своїй сукупності називаються «молодіжна мова» (Jugendsprache). А.І. Домашнев вважає доцільним визначати молодіжні мовленнєві форми як «молодіжний жаргон». По-різному названі, молодіжні мовленнєві форми тим не менш зараховуються соціолінгвістами до різновидів побутово-розмовної мови, відомих під збірною назвою «спеціальні мови» (Sondersprachen).

Психологічним підґрунтям виникнення молодіжного жаргону є прагнення певних соціальних груп до самоідентифікації, що реалізується в бажанні вразити співрозмовника дотепністю, неординарністю й експресивністю мовлення, а також у зневазі до усталених мовних норм» [4, с. 844].

У сучасному німецькому фільмі “Fack ju Göthe” сленг вживається досить широко. За допомогою жаргонної лексики автори фільму намагались наблизити сюжетну канву до реальності, адже в буденному житті молодь широко вдається до не літературної лексики, реалізуючи з її допомогою своє відношення до людей, до їх фізичних та інтелектуальних особливостей тощо.

Дослідження лексичних особливостей молодіжного мовлення цього фільму виявило значну кількість сленгових слів, які ми розподілили за групами:

1. Слова, що характеризують обмежені розумові та фізичні можливості людини: *der Wichser* – ідіот, телепень, придурок, кретин, *der Blöd* – тупий, недоумок, *der Behinderter* – інвалід, *der Idiot* – ідіот, *der Spaß* – придурок, кретин, ідіот; *der Arschloch* – козел, осел.

2. Лексеми, що виражають негативне відношення мовця до:

а) зовнішності людини: *die Mondkrater* – морда, пика; *die Titten* – цицьки, *die Nutten* – легковажна дівчина; *die Schlampe* – легковажна дівчина, шлюха.

б) рис характеру: *der Pisser* – боягуз; *der Spinner* – пришелепкуватий; *die Weichei*, *der Frauenversteher* – боягуз, слабак, *der Alter* – друг.

в) людей, які мають вищі ідеали: *der Pumuckl* – відмінничок, *der Streber* – зубрило.

г) професій: *der Bulle* – поліцейський, мусор, «мент», *der Drogendealer* – наркоман, бандюга, дилер; *der Fixer* – бандюга.

3. Засоби лексичного позначення дій мовців: *plaudern* – бовкотіти, базікати; *quatschen* – плести нісенітницю, базікати; *bumsen* – займатися сексом, страхатися; *vögeln* – займатися сексом, спарюватися; *ficken* – займатися сексом; *der Kracktag* – день-лайно, кепський день; *mies* – кепські справи; *Tresee polieren* – морду(пику) начистити; *heil laut!* – реви тихіше; *auf die Eier geht* – не біси, не нервуй мене, не лоскочи мені нерви; *verpiss dich* – вали, йди геть.

Не дивлячись на почесне місце у фільмі “Fack ju Göthe” лайливим, зневажливим і негативним словам є достатня кількість слів і для вираження свого захвату чи будь-якої позитивної оцінки. А саме: *baumstark* – чудово; *dufte* – кльово; *fett* – класно, прикольно (дослівно «жирно»); *krass* – круто, *geil* – шикарно.

Отже, розглянувши різноманітні лексичні особливості жаргону німецької молоді, можна стверджувати, що, попри те, що він і не є формою існування мови, проте як додаткова лексико-фразеологічна система надійно вкоренилася в розмовну мову німецьких підлітків та молоді, постійно змінюючись і модернізуючись.

Список використаних джерел:

1. Ахманова А.С. Словарь лингвистических терминов / А.С. Ахманова. – 2-е изд., стер. – М.: УРСС : Едиториал УРСС, 2004. – 571 с.
2. Введение в изучение слэнга – основного компонента английского просторечия / Владимир Александрович Хомяков. – Вологда : Б.и., 1971. – 104 с.
3. Ehmann H. Affengeil. Ein Lexikon der Jugendsprache. – München: Verlag C.H. Beck, 1992. – 567 s.
4. Селіванова О.О. «Лінгвістична енциклопедія». – Полтава: Довкілля. – К., 2010. – 844 с.
5. Языкознание. Большой энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н. Ярцева – 2-е изд. – М.: Большая Российская энциклопедия, 1998. – 685 с.